GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 130. *Duminecă, 14 (26) Iunie.* 1887.

Brașovŭ, 13 Iunie 1887.

Sĕ întrerupemŭ pentru aḍĭ trista discusiune asupra pĕcătóselorŭ stărĭ de lucru dinăuntru, carĭ au făcutŭ cu putință ca unŭ guvernŭ, lipsitŭ de orĭ-ce alte „merite“, afară de acela de a fi cufundatŭ statulŭ în nomolulŭ datoriilorŭ și alŭ imoralitățiĭ, sĕ se laude, că a câștigatŭ 53 mandate mai multŭ, ca în periodulŭ trecutŭ; sĕ lăsămŭ miseria ungurésca pentru momentŭ la o parte și sĕ ne aruncămŭ privirile puținelŭ în afară, unde se petrecŭ lucrurĭ de mare însemnătate.

La cestiunea bulgară, care totŭ mai multŭ se încurcă, s'a adausŭ acum și cestiunea sêrbéscă și în timpulŭ din urmă și cestiunea egipténă. Diplomații din tóte țĕrile Europei suntŭ érășĭ în deplină activitate, ca sĕ stîngă foculŭ, ce l'ar puté nasce vr'una din aceste fatale cestiunĭ ale Orientului.

A cui sĕ fiă Bulgaria, a cui Serbia și a cui Egipetulŭ? In jurulŭ acestorŭ întrebărĭ se învêrtescŭ tóte intrigile, acțiunile și protestările diplomațilorŭ din Viena și Berlinŭ, Parisŭ și Petersburgŭ, din Londra și Roma.

Unulŭ din miniștri Angliei, renumitulŭ Gladstone, a ḍisŭ odată că „Orientulŭ sĕ fiă alŭ popórelorŭ orientale“. Credemŭ, că ḍécă tóte cabinetele europene arŭ profesa sincerŭ acéstă părere, cestiunea fatală a Orientului ar fi ușorŭ resolvată cu concursulŭ lorŭ și de sigurŭ nu popórele orientale arŭ fi acele, carĭ arŭ protesta în contra unei soluțiunĭ drepte și naturale ca acésta. Dér diplomația nu șĭ-a bătutŭ capulŭ niciodată cu interesele celorŭ micĭ, ci numai cu interesele ei proprii, cu poftele și planurile celorŭ marĭ. Aḍĭ nu e vorba de ceea ce le place mai bine Bulgarilorŭ, Sêrbilorŭ și Egiptenilorŭ, ci se întrébă toțĭ a cui infiuință sĕ domnéscă în Bulgaria și în Serbia, a Rusiei orĭ a Austriei, și cine sĕ fiă stăpânŭ peste Egipetŭ, Francia orĭ Anglia?

Câtŭ pentru Germania, cancelarulŭ ei șĭ-a spălatŭ mânile ca Pilatŭ, ḍicêndŭ că elŭ n'are interese în Orientŭ și puținŭ îi pasă déca acolo va fi mai mare influința celorŭ din Petersburgŭ orĭ a celorŭ din Viena. Se asigură, că puternicŭlŭ cancelarŭ prin declarațiunile sale de feliulŭ acesta voiesce se ademenéscă pe Rusia și sĕ o țină legată da amiciția Prusso-Germaniei. Italia, deși are multe interese în Orientŭ, e fórte reservată și se mulțumesce deocamdată a ținé pasŭ cu Germania și Austria.

Remânŭ dér ca actorĭ principalĭ pe scena orientală de-o parte Austria și Rusia, ér de altă parte Francia și Anglia. In Bulgaria și în Serbia se combatŭ influințele celorŭ dintâi ér în Egipetŭ ale celorŭ din urmă puterĭ.

Peste o sĕptĕmână se va aduna din nou Sobrania bulgară și cestiunea bulgară va reînvia cu nouă putere, dér nu e speranță, nicĭ de astădată, că Bulgarii vorŭ puté dobêndi unŭ principe consolidându-șĭ astfelŭ statulŭ, care este aḍĭ espusŭ tuturorŭ periculelorŭ. Consolidarea Bulgariei în condițiunile actuale este tocmai ceea ce nu vrea Rusia. Cabinetulŭ din Petersburgŭ paraliséză orĭ-ce soluțiune definitivă cu intențiunea, ca sĕ producă cu timpulŭ anarchiă în țéră și sĕ pótă atuncĭ mai ușorŭ pescuì în turbure. Era vorba de a se numì unŭ regentŭ pentru Bulgaria. Acum și acestŭ planŭ a căḍutŭ în baltă. Bulgarii cu tóte astea n'au desperatŭ încă și vorŭ sĕ-șĭ încerce din nou noroculŭ, alegêndu-șĭ unŭ principe. Totŭ mai multŭ prinde însĕ rădăcină părerea, că Bulgarii nu vorŭ puté face nicĭ o isprăvă déca nu se vorŭ înțelege cu Rusia.

Așa stă lucrulŭ cu Bulgaria. In ce privesce Serbia, ea are rege și unŭ guvernŭ constituționalŭ și n'ar mai puté fi vorbă de o cestiune sêrbéscă aḍĭ, déca nu s'ar bate în capete așa de cumplitŭ influința austriacă și cea ruséscă în Belgradŭ. Venirea la putere a lui Risticĭ a deșteptatŭ marĭ îngrijirĭ în Viena, din causă că Risticĭ trece acolo de ruso-filŭ și cabinetulŭ austriacŭ se teme sĕ n'aibă de lucru mâne poimâne cu Sêrbii. Declarările, ce le-a făcutŭ Risticĭ, că elŭ n'are în vedere decâtŭ interesele adevĕrate ale Serbiei, n'au fostŭ de ajunsŭ spre alŭ liniști și a trebuitŭ sĕ se decidă Regele Milanŭ ca mergêndŭ la băile dela Gleichenberg sĕ facă o visită și curții din Viena, ca sĕ mai mulcomésca temerile.

Precum se spune planulŭ regelui Milanŭ de a merge la Viena a întîmpinatŭ oposițiune în Belgradŭ și a fostŭ pusŭ în lucrare numai după ce au sositŭ asigurărĭ confidențiale din Viena, că aicĭ regele se póte aștepta și acum la o primire cordială. Nimenĭ nu póte nega însĕ, că situațiunea lui Milanŭ față cu curtea vienesă a devenitŭ mai dificilă prin schimbările din urmă.

Multŭ mai acută apare aḍĭ cestiunea egipténă. Francia și Rusia protestândŭ în contra convenției anglo-turcescĭ relativă la Egipetŭ s'au pusŭ în oposițiune nu numai cu cele două puterĭ contractante, ci încâtva și cu Germania, Austria și Italia, care sĕ ḍice că arŭ fi consêmțitŭ pe ascunsŭ la acea convenția.

Suntŭ dér încă destule cestiunile orientale carĭ potŭ da nascere marelui conflicfŭ europénŭ, de care se totŭ cobesce. Diplomația îșĭ dă tóte silințele a stînge foculŭ, dér și ei îi va succede acésta numai până la o vreme.

Țéră de mamelucĭ.

(Traducere fidelă din »Pesti Naplo« Nr. 167 din 19 Iunie.)

Este o țéră în mijloculŭ lumei, în care fiecăruia îi este permisŭ a se supune. Cetățenii ei atâtŭ suntŭ de independențĭ, încât fiecare pândesce ce voiesce solgăbirĕul. Cultura este fórte mare acolo și se împarte în două părțĭ: jumĕtate din inteligință suntŭ diregĕtorĭ ér jumĕtate ar dori sĕ fiă diregĕtorĭ. Astă împrejurare îi împarte pe domnĭ în două partide. una róde la osŭ, alta pândesce după osŭ de rosŭ. Și fiindŭ că cheia dela cămară este la guvernŭ, cei ce trăescŭ din osŭ suntŭ slugĭ credinciósе ai miniștrilorŭ și ai ușerilorŭ dela palaturile ministeriale și împlinescŭ tóte ce se îndură mai marii lorŭ a le porunci, ér cei ce pândescŭ după osŭ, suntŭ din convingere liberalĭ, și grozavŭ se nisuescŭ, a-șĭ face merite înaintea miniștrilorŭ și a domnilorŭ secretarĭ de prefecțĭ ca cântărețĭ de himnurĭ, banderialiștĭ, cocișĭ (visitii) séu cai înaintea carului guvernului, și déca nu potŭ atrage altmintrelea asupră'șĭ grațiósa atențiune, se dau dea roata.

Se și ajunge. în astă țéră fericită, câte ceva pentru orĭ și cine, déca se pórtă bine. Bâjbâe națiunea de domnĭ Escelențe. Bacterii (păḍitorii de nópte) suntŭ consiliarĭ regescĭ. Fiecare vecinŭ, carele este darnicŭ în privința grațiosului guvernŭ, capĕtă titlu și predicatŭ de nobilŭ. Oficiulŭ aicĭ nu este pentru ca sĕ servéscă, ci pentru ca acela cui i s'a datŭ sĕ fiă domnŭ. Cine nu voiesce sĕ lùcre capĕtă pensiune, numai sĕ aibă merite patriotice pentru guvernŭ. Nu trebue sĕ-șĭ împlinéscă datorința, dér sĕ fie ascultătorŭ. Pe D-ḍeu este permisŭ, dér pe ministrulŭ-președinte este datorŭ (muszai) a-lŭ lăuda. Déca cineva a comisŭ blasfemiă de D-ḍeu contra ministrului-președinte, acela se pedepsesce cu anatemă civilă și politică, și altŭ nĕcasŭ nu i-se va intêmpla, decâtŭ că nicăirĭ nu i se va face dreptate și niciodată în viéță nu va ajunge la nimica, dér nu se va lipsi de libertatea de a muri de fóme séu de a emigra.

Acestŭ poporŭ norocosŭ are și constituțiă și parlamentŭ. Alegerea e liberă de totŭ față de candidații denumițĭ séu aprobațĭ de ministrulŭ-președinte. Ba față de aceștia se pretinde chiar eserciarea celui mai frumosŭ dreptŭ cetățenescŭ, ba se și remuneréză cu banĭ gata. Pe guvernŭ îlŭ costă numai unŭ cuvêntŭ și țéra întrégă se cufundă în plăcerile libertății, mâncă și bea pe spese comune și toastéză voioșĭ pentru bravii bărbațĭ, carĭ sprijinescŭ guvernulŭ și suntŭ reciprocŭ sprijinițĭ de dênsulŭ.

Intr'adevĕrŭ este lucru pĕtrunḍĕtorŭ a vedé câtŭ îșĭ iubescŭ patria candidații acestui guvernŭ escelentŭ: suntŭ gata a mai face unŭ miliardŭ de datorii numai sĕ nu caḍă guvernulŭ. Da! ei suntŭ gata la tóte. Numai unŭ semnŭ aștéptă ca cu sacrificarea propriă sĕ sacrifice totulŭ. Ce modelŭ de parlamentŭ este acesta!

Este lucru de neesplicatŭ, că în aceea patriă frumósă, între ómenĭ atâtŭ de bunĭ și de escelențĭ se mai află și ómenĭ rĕi și nebunĭ, carĭ se luptă contra acestui sistemŭ binecuvêntatŭ, și contra acelorŭ persóne fericitóre de patriă, carĭ urmândŭ marelui genialŭ ducŭ patria la înflorire.

Nu constituțiă ci lege penală lĭ-ar trebui acelora. Numai bunătatea ministrului-președinte îi scutesce pe toțĭ de pușcăriă când se adreséză către alegĕtorĭ. Grija părintéscă a autorităților e silită ca cu intervențiunea soldaților, gendarmilorŭ, cu instruirea antiștilorŭ, cu autoritatea oficială și câteodată cu amenințărĭ și cu închisóre sĕ apere adevĕrata libertate a poporului contra amăgitorilorŭ. Ișĭ face de capŭ celŭ ce cutéză a vota pentru oposițiune, dér pentru acésta numai sie-șĭ póte sĕ-șĭ facă imputărĭ, căcĭ negreșitŭ a fostŭ admoniatŭ ca sĕ nu facă acésta.

In fine și în grâulŭ curatŭ se află câte unŭ picŭ de neghină, în parlamentulŭ liberalŭ încă sĕ vîră oposiția. Ce pĕcatŭ, căcĭ câtŭ de frumósă constituțiă ar fi, când toțĭ ar fi de o părere ca în raiu, dér pe pămêntŭ nimicŭ nu este perfectŭ, nicĭ chiar țéra mamelucilorŭ. Și aci numai oposiția pórtă vina. Nicĭ o pagubă n'ar fi de n'ar esista oposiția de locŭ. Și de ce sĕ și fiă? Și așa-i totŭ atâta; totŭ numai aceea se întêmplă ce află cu cale gloriosulŭ mare bărbatŭ de statŭ.

Elŭ este căpitanulŭ și partida sa este armata. Triumfătorŭ totdéuna. A învinsŭ, învinge și va învinge. Cu consimțĕmêntulŭ publicŭ alŭ lui este țéra, alegĕtorii liberĭ cu voturile lorŭ libere l'au întăritŭ in credința că națiunea se încrede în elŭ, facă cu ea orĭ ce voiesce. Partida sa fidelă îi votéză 320 de milióne pe anŭ ca sĕ le distribue, într'adevĕrŭ întregŭ bugetulŭ este unŭ mare fondŭ de disposițiune, din care póte milui în dragă voiă. Domeniile statului, minele, căile ferate, contractele de furnisare, concesiunile și tóte alte bunurĭ morale, în mânile guvernului se prefacŭ în binecuvêntare liberală pentru maioritate. Mai póte esista o națiune mai fericită ca acésta?

Pe rêndŭ fiăcăruia 'i se ajunge câte ceva din binefacerile publice și secrete ale statului, déca le merită. Déră meritele trebue votate. Cine, ca oposițiunea, nu le votéză, nu le merită.

Cât de plăcuțĭ cincĭ anĭ o aștéptă acum pe acéstă companiă frumósă, carĭ așa se înțelegŭ de bine, și îșĭ sacrifică tóte pentru patriă.

Obediența partidei guvernamentale va întrece pe cea călugăréscă. Nicĭ generalulŭ iesuițilorŭ nu este mai puternicŭ decâtŭ generalulŭ liberalilorŭ. Parlamentulŭ întregŭ, națiunea întrégă va fi de o părere cu dênsulŭ — de părerea dênsului.

Așa a hotărît'o acésta însuflețirea încrederei publice, cu carea se alipesce iubirea poporului, căcĭ ministrulŭ sĕu președinte, până la mórtea ministrului sĕu, până la mórtea poporului.

De s'ar cutropi, ca grupulŭ lui Korah, neînsemnata oposițiă, care cutéză a fi nemulțumită cu Moise alŭ poporului alesŭ alŭ țĕrei mamelucilorŭ.

Oposiția într'adevĕrŭ nu este nicĭ de o trébă. Intr'adevĕrŭ ce lipsă este de ea aicĭ în țéra mamelucilorŭ? Ca sĕ strice disposițiunea publică? Noi suntemŭ mulțumițĭ Da! fiindcă tóte mergŭ fórte bine, escelentŭ, Suntŭ banĭ, avemŭ creditŭ, votéză partida, împrumută Rothschild. Noi liberalii suntemŭ conțeleșĭ ca, déca voimŭ, sĕ ne vindemŭ patria, déca voimŭ, sĕ nu o vindemŭ precum îi va plăcea d-lui ministru-președinte. Punctum.

Din afară.

„Pester Lloyd“ reproduce următórea interesantă scrisóre din Viena, atribuită ministrului de justiţiă alŭ Bulgariei d. Stoilov, cătră d. Nacevicĭ, ministrulŭ afacerilorŭ streine:

„Scumpulŭ meu colegŭ! M'am adresatŭ telegraficŭ cătră prinţulŭ Alexandru la Kissingen. Tóte rugăciunile ca sĕ se întórcă în Bulgaria n'au aflatŭ nicĭ unŭ rĕsunetŭ la dênsulŭ. Nu m'aşĭ fi aşteptatŭ la acésta din parte'i. Aḑĭ am vorbitŭ cu comitele Kalnoky. Povaţa acestuia continuă a fi d'a ne împăca cu Rusia. Şi eu am ajunsŭ la convingerea, *că fără consimţĕmêntulŭ Rusiei nu vomŭ puté ajunge la nicĭ o ispravă. Aci (în Viena) suntŭ cu desĕvêrşire nehotărîţĭ şi se temŭ de unŭ rĕsboiu. Bate unŭ vêntŭ tare dela Nordŭ.* Spune lui Zacharia Stoianovŭ, sĕ nu mai înjure aşa de turbatŭ în „Svoboda“, ci sĕ aştepte ce direcţiune va lua cursulŭ trebilorŭ. In curêndŭ mai multe. Alŭ tĕu *Stoilov.*“

Oficiosulŭ unguréscŭ adauge, că într'adevĕrŭ d. Stoianov a luatŭ în ḑiarulŭ sĕu din Rusciukŭ unŭ tonŭ mai liniştitŭ faţă cu Rusia.

Indată după venirea la putere în Serbia a d-lui Risticĭ, **Bulgaria a găsitŭ cu cale sĕ-şĭ întăréscă trupele dela graniţă spre Serbia.** Acéstă mĕsură a făcutŭ pe cei din Belgradŭ sĕ céră deslușirĭ la Sofia. Guvernulŭ bulgarŭ a declaratŭ prin representantulŭ sĕu din Belgradŭ, că nu e vorba de concentrărĭ de trupe, ci numai de o mică sporire a trupelorŭ dela graniţă cu scopulŭ de a întêmpina eventuale turburărĭ ce s'ar puté nasce pe teritorulŭ bulgarŭ dela graniţă, ér nicĭdecum că Bulgaria ar avé intenţiunĭ ostile contra Serbiei. Şi într'adevĕrŭ că cabinetulŭ Risticĭ inspiră marĭ îngrijirĭ guvernului şi Regenţei bulgare, care vĕdŭ în venirea lui la putere o isbêndă a Rusiei şi prin urmare unŭ motivŭ de încuragiare a revoluţionarilorŭ.

Se telegrafiază din Parisŭ scirea, că **Regele Milanŭ,** care a plecatŭ la Viena însoţitŭ de ambasadorulŭ austro-ungarŭ din Belgradŭ, **ar avé de gândŭ sĕ abḑică** la tronulŭ Serbiei, décă n'ar întêmpina o primire favorabilă la curtea din Viena.

Alegerile de deputaţĭ pentru dieta ungurêscă.

Zarandŭ, Iunie 1887.

In cerculŭ electoralŭ Baia de Crişiu, în ḑiua de 17 Iuniu 1887 s'a întêmplatŭ deja alegerea de deputatŭ dietalŭ, au fostŭ 2 candidaţĭ: unulŭ Petru Truţa cu programa naţională, celălaltŭ Holaki Imre ca oposiţionalŭ. Fiindŭ că numĕrulŭ alegĕtorilorŭ a trecutŭ şi peste 2000 s'au compusŭ 2 comisiunĭ adecă pentru cerculŭ pretorialŭ alŭ Bradului una, şi pentru alŭ Baiei de Crişiu alta.

Alegere mai scandalósă, mai presionată, mai forţată nu se póte nicĭ închipui; la astfelŭ de ocasiunĭ suntemŭ dedaţĭ cu abusurĭ şi nedreptăţĭ din partea Ungurilorŭ, dér la asta ceva cum s'a întêmplatŭ acuma, nicĭ pe departe nu amŭ fostŭ pregătiţĭ a vedé; câţĭva flişcarĭ de ungurŭ cu fisolgăbirĕulŭ Márkosy în frunte au luatŭ comanda gendarmilorŭ asupră-le şi ceştĭ din urmă erau fórte aprigĭ la comanda celui mai din urmă fliscarŭ; în zadarŭ a mersŭ o comisiune de 4 preoţĭ românĭ la maiorulŭ miliţiei sĕ-lŭ róge ca sĕ ia dênsulŭ comanda supremă şi peste gendarmĭ, rĕspunsulŭ a fostŭ, că nu se amestecă în afacerile poliţiei şi aşa noi éră amŭ rĕmasŭ la capriţiele gendarmilorŭ.

Dér sĕ nu mĕ acuse de nedreptŭ: trebue sĕ amintescŭ şi pre *Vasiliu Tomuţa,* ginere alŭ lui Mihálovits, din graţia şi sub protecţia lui Márkosy substitutŭ de notarŭ în Risculiţia. Acesta, acuma-sŭ trei anĭ, era celŭ mai mare aderentŭ alŭ lui Truţa, pentru că era scriitorŭ la acesta şi elŭ îi da pânea de tóte ḑilele, aḑĭ strigă milităresce gendarmilorŭ, contra partidei lui Truţa: „szu ronyt huzz, szord szét“, ca şi cum n'ar mânca acum totŭ pâne românéscă. Din întêmplare fiindŭ şi unŭ preot românŭ acolo nu a rĕmasŭ neatinsŭ de Tomuţia, care i-a ḑisŭ: „ezt a papot is kergesétek el innet“. Lasŭ sĕ judece lumea aci despre caracterŭ, eu numai atâta am voitŭ, ca sĕ nu fiu nedreptŭ şi sĕ nu'lŭ lasŭ din céta flişcarilorŭ. Aşĭ retăcea pre *Petru Gligorŭ,* ginere de a lui Mihalovits şi cumnatŭ cu Tomuţia, dér mĭ e frică că m'a acusa că dórĕ dênsulŭ nu-i mai puţinŭ decâtŭ cumnatu-sĕu; acestŭ Petru Gligorŭ, care până acuma celŭ puţinŭ dênsulŭ se ţinea de Românŭ mare, aḑĭ pentru unele lucrurĭ personalĭ cu Truţa, ca sĕ arate cestui din urmă că e „teribilŭ“ în mânia sa, s'a ridicatŭ cu tótă furia asupra partidei naţionale, a păşitŭ la mijlocŭ cu tótă autoritatea ce o are înaintea curcubetelorŭ, âmblat-au ḑiua nóptea pe unde a putută, şi ca sĕ arate lumei efectulŭ, productulŭ lucrărilorŭ sale, când a ajunsŭ „Ţéra Băiţiei“ la votisare, a luatŭ presidiulŭ şi spre mai mare uimire, o mulţime de voturĭ a căutatŭ Holaki, la numĕrŭ 13 14; nu cugete Petru Gligorŭ că va fi luatŭ totŭ de subsuorĭ şi va fi totŭ »boratomulŭ“ Ungurilorŭ; aḑĭ e numai instrumentulŭ lorŭ, se folosescŭ de elŭ, — aşĭ ḑice aci o asĕmĕnare dela poporulŭ nostru sĕracŭ: »sĕraculŭ ce sĕracŭ, nimĕruia nu-i dragŭ, numai véra în unŭ dĕrabŭ, până-şĭ gată de lucratŭ, apoi du-te dracului sĕracŭ“, aşa o sĕ păţéscă şi Petru Gligorŭ în céta fliscarilorŭ. Ca sĕ fiă terţialitatea, trebue sĕ scriu şi numele lui *Sida Dénes* care deşi românŭ, dér unélta duşmanilorŭ noştri, a adunatŭ pe toţĭ alegĕtorii din comuna Ribiţa, totŭ unulŭ câte unulŭ separatŭ, i-a scrisŭ în listă, i-a pusŭ sĕ tragă cruce înaintea numelui lorŭ că vorŭ ţiné cu Holaki, la din contră le va creşte darea şi va fi rĕu de ei, că vorŭ fi execvaţĭ pentru restanţe si alte asemenea. Şi i-a succesŭ căcĭ din Ribiţia pe singurŭ unulŭ nu l'a putută seduce. Faptele neromânescĭ ale acestei trinităţĭ ginerĭ de ai lui Mihalovits, nu le vorŭ uita Românii, le vorŭ ţinea minte.

Sĕ amintescŭ şi numele lui Gozuperde, deşi nu merită sĕ figureze în colónele ḑiarelorŭ române; acuma 6 anĭ acesta ca subsolgăbirĕu lângă svêrlitulŭ solgăbirĕu Mihalovits, aresta la preoţĭ românĭ şi pre alţĭ alegĕtorĭ décă erau pre lângă Borlea; acuma 3 anĭ, fiindŭ că a fostŭ aruncatŭ din oficiulŭ sĕu de subsolgăbirĕu, era pre lângă Truţa, acuma fiindŭ că căpĕtatŭ, până nu sciu când, dreptulŭ sĕ ródă spinarea Românilorŭ ca substitutŭ de notarŭ în Cristiorŭ, umbla în ruptulŭ capului cu câte 3 fl. după unŭ alegĕtorŭ ca sĕ ţină cu Holaki.

Notariatulŭ Vaţiei nu'i scutitŭ de musculiţa de góngă nicĭ véra nicĭ érna. Inkó notariulŭ e acéstă góngă, elŭ a crescutŭ cu colecta Românilorŭ şi a suptŭ ţiţa unei ţĕrance române, sĕrmana mamă nu a sciutŭ că cresce o viperă la peptulŭ sĕu.

Comisiunea primă cu preşedintele Imecs a fostŭ în localitatea casinei, din partida lorŭ a fostŭ permisŭ orĭ şi cui, fiă elŭ comerciante, fiă calfă de comerciante, fiă jidanŭ, orĭ orice prăpăditŭ, fiă chiarŭ din altŭ cercŭ electoralŭ, fiă nealegĕtorŭ, sĕ între în curte sĕ corteşiască printre poporŭ, ba chiar şi în lăuntru unde se întêmpla votisarea, până chiar şi hornariului din Bradŭ i-a fostŭ iertatŭ sĕ intre şi sĕ iésă şi sĕ facă ce voiesce, ér votisanţii noştri décă au putută străbate în ocolulŭ alegerei au fostŭ lăsaţĭ pre mâna lorŭ, preoţimei române nicĭ a privĭ într'acolo nu i-a fostŭ iertatŭ, la semnalulŭ celui din urmă din partida lorŭ gendarmii au fostŭ gata ca în presenţa maiorului şi a miliţiei întregĭ sĕ-i ia pe ai noştri înaintea baionetei şi a-i boldi cu patulŭ puscei, încâtŭ picau cu grămada unii preste alţii, a închide, se'nţelege până după alegere numai, la vr'o 40 de inşĭ totŭ de ai noştri, fiă preotŭ fiă orĭ şi cine fără de nicĭ o vină.

Preotulŭ din Mesteacănŭ a fostŭ aruncatŭ cu baioneta de zidŭ, parochulŭ din Baia de Crişiu pentru că numai a voitŭ sĕ sciă, care comună are sĕ între la votisare, ca sĕ comunice ómenilorŭ alegĕtorĭ de ai noştri sĕ intre în ocolulŭ de votisare, la comanda învĕţătorului de statŭ din locŭ, Szabó, nu i-a fostŭ iertatŭ sĕ între în ocolŭ, ci între 2 baionete a fostŭ aruncatŭ în mijloculŭ drumului; eu cu urechile mele am auḑitŭ, că însuşĭ gendarmii întrebau de ómenĭ că de a cui parte e, décă rĕspundea că e de a lui Holaki, bine dragii mei, décă ḑicea că e de a lui Truţa nu era întrebare că comuna lui are sĕ între la votisare ci-lŭ lua înaintea baionetei.

O apucătură a fostŭ şi aceea, că întâiu au votatŭ Holakisti, ér ai noştri au fostŭ daţĭ îndĕrĕptŭ, din care împrejurare s'a întêmplatŭ de în multe comune ai lorŭ au votatŭ, ér ai noştri au fostŭ aruncaţĭ cu baioneta precum d. e. în Juncu ai lorŭ au votatŭ toţĭ ér ai noştri preste 20 de inşĭ alegĕtorĭ cu preotulŭ în frunte nu au putută întra la votisare, asemenea în Strîmba, Brotuna, Risculiţa etc. Lorŭ le-a fostŭ permisŭ ca unŭ nealegĕtorŭ, fiă chiarŭ şi vacarŭ sĕ voteze de 2—3 orĭ cu Holaki în loculŭ celorŭ absenţĭ, ér ai noştri alegĕtorĭ curaţĭ au asteptatŭ de diminéţa păuă séra şi le a fostŭ iertatŭ sĕ între la votisare.

Acuma trebue sĕ sciă on, publicŭ cetitorŭ că strigoii numai până la meḑulŭ nopţei au putere sĕ umble, decĭ ca sĕ se pótă îndeplini acésta când s'au apropiatŭ 12 ore adecă meḑulă nopţei, au pusŭ cordonŭ de catane peste drumŭ, de nu a putută întra nimenea mai multŭ la votisare; nu au luatŭ protestele în considerare ca comuna Mesteacănŭ întrégă, apoi Risca şi din celelalte comune preste 300 de alegĕtorĭ curaţĭ, — se înţelege de ai noştri, — carĭ au statŭ în plóiă de diminéţa până la meḑulŭ nopţei, nu au întratŭ la votisare, nu, ci au eşitŭ tóte spiritele necurate şi s'au dusŭ cu faclii aprinse sĕ înmormênteze unŭ strigoiu.

Amŭ picatŭ, ce e dreptŭ, dér am picatŭ cu onóre, Holaki a reuşitŭ dér pe căĭ scandalóse şi pline de ruşine.

Gelu junior.

Têrnava mică, 18 Iuniu a. c.

Erĭ în 17 a fostŭ în D. Sân-Mărtinŭ alegerea. In diminéţa acelei ḑile au trecutŭ pe drumulŭ Şomfalĕului sub conducerea solgăbirĕului Gyarfas din Hususĕu 66 trăsurĭ încărcate cu Sașĭ, Ungurĭ, Jidanĭ şi puţinĭ Românĭ, mai cu sémă juḑĭ comunalĭ; între trecĕtorĭ s'a vĕḑutŭ şi protopopulŭ *Nicolae Todoranu* din Cetatea de baltă. La conferinţa clubului în 27 Aprilie şi la cea din 15 Iunie a. c. n'a fostŭ, dér la grofulŭ Haller în Blăşelŭ şi la D.-S. Mărtin a sciutŭ sĕ mérgă sĕ strige „eljen Haller!“ Multŭ s'a mai sdruhăitŭ ca sĕ ducă pe alegĕtorii românĭ din tractulŭ seu la urnă, dér nu i'a succesŭ. In partea de josŭ a tractului sĕu n'a aflatŭ capŭ plecatŭ, decâtŭ pe unchiulŭ sĕu Manoviciu preotulŭ gr. or. din Chezler cu învĕţătorulŭ de acolo; pe bĕtrânulŭ Naftanailŭ Oprea preotulŭ din Crăciunelŭ cu doi poporenĭ; din Cetatea de baltă dintre 13 alegĕtorĭ românĭ a putut duce cu sine numai pe cantorulŭ şi doi poporenĭ de ai sĕi; pe unulŭ Nicolae Suciu, care mergea la câmpŭ cu sapa, l'a întorsŭ îndĕrĕptŭ sĕ se gate de plecare, acesta însĕ a făcutŭ aşa de bine şi eşindŭ prin grădină, s'a dusŭ la lucru-şĭ. A mai dusŭ în trăsură cu sine păr. Todoranu şi pe unŭ finŭ alŭ sĕu, Ilie Surdu, proprietarŭ în Tatarlaua, din care comună afară de acesta n'a mai mersŭ nimenĭ. Asemenea nu s'a dusŭ nicĭ unulŭ din comunele Feisa, Sântă-Măria, Căpêlna şi Vescuşĭ. Păr. Todoranu în marşulŭ sĕu s'a vêrîtŭ cu trăsura chiar lângă musicanţĭ şi până la loculŭ cu norocŭlŭ a mersŭ totŭ cu musica! Ḑiua de 17 era ḑĭ de postŭ, dér asta-i nimicŭ pe lângă friptura ce a mâncat'o din blidele grofului în Joia sfintelorŭ florii.

Astfelŭ de „Românŭ“ e păr. Todoranu, — încâtŭ Dumneḑeu sĕ ne feréscă!“..

*

Amŭ mai primitŭ raporturĭ despre alegerile din Năsĕudŭ, Iclodŭ, Téca etc. pe carĭ le vomŭ publica în numerii următorĭ.

SCIRILE ḐILEI.

Redacţiunea »Luminătorului« deschide abonamentulŭ nou la acea fóiă sub condiţiunea, că décă până la încheiarea acestui semestru numĕrulŭ abonenţilorŭ nu se va urca la celŭ puţinŭ 500, va fi silită a sista apariţiunea fóiei. Mare decădinţă trebue sĕ fiă între Bănăţenĭ, décă nicĭ o fóiă naţională română nu suntŭ în stare sĕ'şĭ susţină.

—x—

In *Deva* s'a desgropatŭ şi furatŭ — nu se scie de cine — în una din nopţile trecute documentulŭ ce s'a pusŭ cu mare alaiu în temelia edificiului şcólei reale unguresci, de sigurŭ — cum se ḑice — în credinţa că se vorŭ fi depusŭ acolo multĭ banĭ; căcĭ se lăţise între ómenĭ părerea, că s'au aşeḑatŭ în zidŭ totŭ felulŭ de banĭ aflătorĭ aḑĭ în circulaţiune, dela crucerŭ până la bancnota de 100 fl. Făptuitorulŭ însă a găsitŭ acolo numai unŭ florinŭ de argintŭ, vr'o 3 băncuţe de argintŭ şi câţĭva crucerĭ.

—x—

Rĕposatulŭ fruntaşŭ din Bacĭfalu Săcelelorŭ *Irimie Eremie Popa,* — care a fostŭ înmormêntatŭ Marţĭ cu mare pompă, funcţionândŭ vre-o 19 preoţĭ şi luândŭ parte unŭ publicŭ fórte numerosŭ, — a testatŭ şcólei române confes. din Bacĭfalu 6 jughĕre de pământŭ.

—x—

Capitululŭ titularŭ din *Alba-Regală* şi profesorŭ la seminarŭ Eugen Szuboricĭ adresă, înainte de alegere, candidatului partidei guvernamentale, Geza Szögyeny-Marich, o scrisóre în care îi împărtăşi acestuia, că'i va da votulŭ sĕu, décă elŭ, candidatulŭ, va subscrie reversulŭ alăturatŭ în scrisóre, prin care se obligă că, în casŭ de a fi alesŭ, nu'şĭ va da consimţĕmêntulŭ sĕu nicĭ unei legĭ care ar scurta în vre o privinţă interesele bisericei catolice. Szögyeny înapoiă reversulŭ fără a-lŭ subscrie.

—x—

Următórea nostimă scire ne-o dă *„Kronstädter Zeitung“*: »Mai multe foi din capitală se cértă asupra întrebărei, că óre deputaţii noştri dietalĭ din Ţéra Bârsei Adolf Zay, Dr. Iohann Kaiser şi Iohann Imrich au sĕ fiă numĕraţĭ la oposiţia moderată orĭ la naţionaliştĭ. Putemŭ da lămurirĭ autentice. Zay, Kaiser şi Imrich au fostŭ aleşĭ deputaţĭ ca candidaţĭ ai partidei poporale săsescĭ. Décă partida poporală săséscă se socotesce la naţionaliştĭ — şi acésta se întêmplă în faptă — atuncĭ se 'nţelege de sine că şi deputaţii ei trebuescŭ socotiţĭ la naţionaliştĭ. La o împărţire statistică aşadară vorŭ trebui socotiţĭ aceştĭ deputaţĭ necondiţionatŭ la naţionaliştĭ. De altmintrelea e naturalŭ că şi oposiţia moderată e îndreptăţită a socoti pe numiţii deputaţĭ la partida ei, deórece aceia stau în legătură cu oposiţia moderată prin clubŭ“. — Ce se potrivesce! Naţionaliştĭ şi membri ai unei partide unguresci! Loveşte-mĕ lele în spate c'unŭ bulgărŭ de éscă. Orĭ suntŭ naţionaliştĭ şi atuncĭ *nu* potŭ, *nu e ertatŭ* sĕ facă parte din nicĭ o partidă unguréscă, căcĭ *tóte deopotrivă suntŭ duşmane naţionalităţilorŭ,* orĭ facŭ parte dintr'o partidă ungurêscă, şi atuncĭ *nu* suntŭ, *nu potŭ fi* naţionaliştĭ.

—x—

»Civilisatorii Orientului« dau pe fiăcare ḑi dovеḑĭ de *cultură maghiară.* »Narodne Noviny« din Turoţ-St

Marton raportéză, că din seminarulŭ centralŭ din Pesta au fostŭ eliminațĭ doi școlarĭ talentațĭ, Andreas Bielek și Franz Rovnanek, fiindŭ că au vrutŭ sĕ petiționeze la rectoratŭ, ca sĕ le deschidă biblioteca slovacă, ce li-a închis'o.

—x—

Adĭ, Sâmbătă, după amédĭ este pretrecere arangeată de corpulŭ oficerilorŭ garnisónei de aicĭ în casa de dare la semnŭ (Schützenhaus).

—x—

Agio vamalŭ s'a stabilitŭ pe luna Iulie cu $26^1/_2$ procente.

—x—

D. M. Cogălniceanu întorcêndu-se în Bucurescĭ din Dobrogia, s'a întreținutŭ mai multŭ timpŭ cu d. V. A. Urechiă asupra *descoperirei petrei* ce se bănuesce că ar fi servitŭ de *piatră a mormêntului poetului Ovid.* Pe piatră se află incrustată: o corabiă debarcândŭ la țĕrmŭ, unde este primită de Apolon. In barcă se află unŭ omŭ în picióre. După informațiunile ce le are „Unirea«, d. V. A. Urechiă recunósce importanța acestei descoperirĭ, se îndoesce însĕ că piatra descoperită ar fi servitŭ la mormêntulŭ marelui poetŭ latinŭ.

—x—

Privitorŭ la *incendiulŭ din Botoșanĭ* „Curierulŭ Românŭ" de acolo comunică, că cu deosebire a fostŭ bêntuită de flagelŭ poporațiunei israelită, pe când Românilorŭ le-au arsŭ vr'o 20 case și prăvălii, și Armenilorŭ și Lipovenilorŭ vr'o 7—8; prin urmare restulŭ până la 1000 de clădirĭ cadŭ în paguba Israeliților. De altmintrelea banĭ se adună mereu. Subscripțiunile stau sub patronagiulŭ Regelui și Reginei, carĭ figuréză în fruntea listelorŭ cei dintéiu cu 30,000 francĭ, afară de cei 10,000 fr. carĭ i-au împărțitŭ deja la nenorocițĭ. Jidovulŭ însĕ totŭ jidovŭ spurcatŭ: Unŭ bancherŭ jidov din Bucurescĭ a datŭ 10,000 fr. dér cu condițiunea, ca n u m a i la Jidovĭ sĕ se împartă. Asta-i dreptŭ mulțămire, că dela Rege și Regina, consiliul de miniștri, întregŭ aparatulŭ statului, care deocamdată a votatŭ 60,000 francĭ ajutorŭ, până la celŭ din urmă Românŭ din țéră adună banĭ mai multŭ pentru victimele jidovescĭ din Botoșanĭ, cácĭ cum amŭ arătatŭ Românii și alțĭ streinĭ nenorocițĭ suntŭ marĭ minoritate.

Jubileulŭ reginei Anglei.

Regina Engliterei (născută în 24 Maiu 1819) a deschisŭ Marțĭ serbă-ile jubileului de 50 anĭ de domniă. Pe o întindere de patru chilometri dela Buckingham-Palace și până la Westminster-Abbaye, M. S. Regina Victoria a primitŭ ovațiunile entusiaste ale nenumĕratului publicŭ sositŭ în Londra din cele cincĭ părțĭ ale lumei. Se socotesce la unŭ milionŭ numĕrulŭ străinilorŭ sosițĭ în capitala Regatului Unitŭ pentru jubileu.

Peste 50 milióne de francĭ s'au cheltuitŭ erĭ numai în chiriele plătite pentru unŭ locŭ pe estrade séu la ferestrele caselorŭ situate în percursulŭ cortegiului regalŭ.

Mulțimea ce se grămădea pe când trecea cortegiulŭ regalŭ era așa de considerabilă, încâtŭ s'au întâmplatŭ multe accidente. Se semnaléză două persóne ucise. Numĕrulŭ curioșilorŭ lovițĭ de insolațiune e fórte ridicatŭ. Se afirmă că 60 de persóne au trebuitŭ sĕ fiă transportate la spitalulŭ Charing-Cross.

Séra a fostŭ o luminația, care întrece puterea orĭcărei descripțiunĭ. Mulțimea de rageale și alțĭ principĭ din colonii sosițĭ la Londra au ținutŭ sĕ orbéscă prin strălucirea îmbrăcămintei lorŭ totŭ ce mintea omenéscă își póte închipui.

Temerile de dinamită nu au fostŭ justificate. Locuitorii Marei-Britanii au ținutŭ sĕ sĕrbătoréscă în tótă liniștea jubileulŭ Reginei, care a domnitŭ 50 anĭ și n'a guvernatŭ o singură di.

Regina Angliei Victoria este cea mai mare proprietară de pămêntŭ nu numai în Anglia, ci în tótă Europa; este stăpâna a 8 milióne și jumĕtate chilometri de pămêntŭ și dispune de sórtea a 272 milióne suflete, ce muncescŭ și se hrănescŭ de pe moșiele ei.

Corupțiunĭ, escese și bătăi la alegerĭ.

Minunate suntŭ faptele guvernului unguresc și ale organelorŭ și creaturelorŭ sale, sĕvêrșite în cerculŭ electoralŭ *Canija-vechiă.* Aci li-a venitŭ bine la socotélă guvernamentalilorŭ, că numele candidatului opozițiunalŭ, M Milosavljovicĭ, e greu de pronunțatŭ. Indată ce unŭ alegĕtorŭ nu-lŭ pronunța corectŭ, era simplu respinsŭ. Vr'o 60—70 alegĕtorĭ au fostŭ despoiațĭ în modulŭ acesta de dreptulŭ lorŭ electoralŭ. Protestele bărbațilorŭ de încredere opozițiunalĭ n'au fostŭ luate în considerare. Din contră „bravulŭ" și „imparțialulŭ" președinte alŭ biuroului electoralŭ permise fără reservă, ca o mare parte din alegĕtorii guvernamentalĭ sĕ esprime numele candidatului lorŭ Podmaniczky: „Vitzky", „Ietzky", apoi „Poayvavizzi« și așa mai departe. Cu tóte astea totŭ n'ar fi isbutitŭ în contra preponderanței numerice a oposițiunii. Urmă decĭ ceva, ce nu se mai găsesce în analele alegerilorŭ. Fisolgăbirĕulŭ puse de închise o baracă în care se votase, și puse pe aderenții guvernului sĕ voteze în a doua, în care elŭ însușĭ purtă protocolulŭ. Asta durà aprópe o oră, în care timpŭ alegĕtorii opozițiunalĭ nu fură lăsațĭ sĕ voteze. Apoi puse pe președinte a fixa închiderea alegerei după 50 minute și incvirà pe singuraticii alegĕtorĭ opozițiunalĭ într'unŭ modŭ, care pretindea 10—15 minute până ce sĕ voteze unulŭ. Astfelŭ când s'a închisŭ actulŭ alegerei, 100—120 alegĕtorĭ nu putuserà vota. Și pentru acéstă „strălucită" victoriă a partidei „liberale" asupra oposițiunei, s'au datŭ și 6 împușcăturĭ de trescurĭ.

In *Cașovia* mulțimea, necăjită contra alegerii lui Jokai, cutrierà stradele sbierândŭ și spărgêndŭ ferestrile. Armata a curățitŭ stradele de tumultanțĭ.

In *Hadhaz,* care ține de cerculŭ *Nanas,* antisemiții au spartŭ ferestrile și au comisŭ și alte neajunsurĭ. In Nanas a fostŭ unŭ puternicŭ despărțămêntŭ de trupe. Alegĕtorii s'au bătutŭ cu petri.

Concurse pentru scólele de silvicultură.

Comitetulŭ comunității de avere a fostului regimentŭ confiniarŭ romano-banaticŭ Nr. 13 a publicatŭ sub 14 Iunie a. c. Nr. 725 următoriulŭ concursŭ: Conformŭ § lui 37 alŭ legii silvanale dela 25 Iunie 1889 încolo, *numai* atare individŭ póte fi aplicatŭ la comunitatea de avere ca păzitorŭ de pădure, care: *a)* va documenta, că e de purtare morală nepătată; *b)* ca împlinitŭ anulŭ 24 alŭ vieței, și *c)* va documenta cu atestatŭ, că a depusŭ cu *succesŭ bunŭ* esamenulŭ de specialitate, prescrisŭ pentru păzitorii de pădure, în sensulŭ instrucțiunei, ce va emana dela ministrulŭ de agricultură, de industriă și de comerciu în conțelegere cu ministrulŭ de interne.

Cunoscințele de lipsă pentru posturile de *codrenĭ* și *primcodrenĭ* la comunitatea de avere, *aspiranții* și-le potŭ câștiga în școlele reg. ung. de silvicultură din Timișóra (Jagdwald, Casa verde), Szegedin (Királyhalom) și din Liptó (Liptó-Ujvar). Cursulŭ se începe în Octomvrie și ține doi anĭ. Școlarii se primescŭ parte pe spesele statului, parte pe spesele proprii.

Aspiranții trebue sĕ dovedéscă: 1. C'au împlinitŭ anulŭ alŭ 17 și n'au trecutŭ peste alŭ 35 lea anŭ alŭ vieței; 2. Că suntŭ de constituție tare și sănĕtósă; cu deosebire că vorbescŭ, vĕdŭ și audŭ bine; (acestea trebue sĕ le documenteze cu atestatŭ dela unŭ medicŭ superiorŭ de honvedĭ séu dela protomediculŭ comitatensŭ); 3. C'au absolvatŭ școla elementară; 4. Că au purtare morală bună; 5. Décă suntŭ ostașĭ séu nu, și décă suntŭ sĕ producă pasportulŭ militarŭ. Mai departe sĕ arate comitatulŭ și posta ultimă, unde sĕ li se trimită rĕspunsulŭ.

Pentru viptŭ și pentru haine se plătescŭ pe anŭ 150 fl. Acéstă sumă se plătesce totŭ pe jumĕtate de anŭ înainte. Despre supunerea la aceste condițiunĭ, respectivii trebue sĕ producă unŭ reversŭ făcutŭ înaintea notarului publicŭ.

Părinții s'au tutorii școlarilorŭ primițĭ pe spesele erarului suntŭ datorĭ a restitui statului spesele socotindŭ 150 fl. la anŭ, décă școlarii părăsescŭ institutulŭ înainte de absolvarea studielorŭ séu décă suntŭ eschișĭ din institutŭ. La intrarea în institutŭ fiă-care trebue sĕ-șĭ aducă următórele haine de totŭ nouĕ: 6 cămeșĭ, 6 părechĭ de ismene, 6 mărămĭ de buzunarŭ, 6 ștergare, 10 părechĭ de obele orĭ de ciorapĭ și o păreche de cisme de pele tare. Cei ce voescŭ a fi primițĭ pe spesele statului, trebue sĕ producă atestatŭ de paupertate. Petițiunile pentru primire trebue înaintate celŭ multŭ până în 31 Iulie a. c. la Inaltulŭ Ministerŭ reg. ung. de agricultură, industriă și comerciu.

Comunitatea de avere cu începutulŭ cursului din anulŭ curgĕtorŭ vrea sĕ trimită pe spesele sale 6 aspiranțĭ în numitele școle de silvicultură. Ea le plătesce nu numai stipendiu de 150 fl. la anŭ, ci și căletoria până la loculŭ destinării și pe deasupra încă 20 fl. pentru procurarea unei părechĭ de cisme tarĭ și a altorŭ rechisite.

Aspiranții la aceste 6 locurĭ au sĕ fiă *subofícerĭ în reservă* séu *subofícerĭ eșițĭ din miliția*; dér sĕ nu fiă trecuțĭ de 33 de anĭ. Aceștia pe lângă împlinirea condițiunilorŭ puse pentru stipendiile statului, au sĕ se mai deoblige printr'unŭ reversŭ validŭ, că după absolvarea școlei de silvicultură vorŭ întra în serviciulŭ comunității de avere și că-i vorŭ servi ce-lŭ puținŭ 10 anĭ.

Aspiranții la aceste 6 stipendii, provĕduțĭ cu documentele necesarĭ, au sĕ se înfățișeze în persónă înaintea comitetului în diua de 3 Iulie a. c. la 10 óre înainte de amédĭ. Petiția pentru primirea celorŭ 6 aspiranțĭ o face Comitetulŭ și o subscerne Ministeriului. Avisŭ celorŭ ce dorescŭ a concurge la aceste stipendii.

Scirĭ militare.

România. Ministrulŭ de resbelŭ a horîtŭ sĕ dea o mare extensiune atelierului existentŭ în Bucurescĭ pentru confecțiunea de îmbrăcăminte militară. In curîndŭ se va începe zidirea unei clădirĭ speciale pentru instalațiunea acestui atelierŭ pe piciorulŭ pe care ministrulŭ de resbelŭ voesce sĕ'lŭ pună. „Națiunea" spune că cele optŭ baterii nouĕ de artileriă vorŭ fi negreșitŭ create pe diua de 1 Iulie, data când se pune în aplicare bugetulŭ suplimentarŭ alŭ ministrului de rĕsboiu. Acelașĭ diarŭ află că ministerulŭ de rĕsboiu a comandatŭ dilele acestea la uzina Krupp mai multe tunurĭ cu munițiunile necesare, în valóre de peste 6 milióne lei.

Mulțămită publică și dare de sémă,

asupra venitelorŭ balului arangeatŭ la 10 Februariu a. c. în folosulŭ fondului pentru ajutorarea studenților sĕracĭ din Blașiu în casŭ de morbŭ.

(Fine.)

Blașiu, Maiu 1887.

Lista Nr. 34. Colectante: Prea On. D. *Alexandru Lemeni,* protopopŭ gr. cat. în Borșa 1 fl. 30 cr., Michailŭ Bene, profesorŭ (Șinteu) 1 fl., Ema Popŭ, preotésă (Băbuțŭ) 50 cr., Nina Musta notărésă (Dragŭ) 50 cr., Simeonŭ Popŭ, preotŭ (Dragu) 50 cr., Ioanŭ Mezei și soția, măestru (Dragŭ) 1 fl., Ioanŭ Moldovanŭ, preotŭ (Așcileulŭ micŭ) 1 fl., Augustinŭ Lemeni, teologŭ absolutŭ 20 cr. Suma 6 fl.

Lista Nr. 38. Colectante: Prea On. D. *Nicolau Solomonŭ,* protopopŭ în M. Ludoșŭ 1 fl., Petru Nireșteanu, preotŭ (Ernutŭ) 1 fl. Suma 2 fl.

Lista Nr. 39. Colectante: M. On. D. *Iacobŭ Lugoșianu,* v.-protopopŭ gr. cat. în Turda 1 fl., Ales. Popŭ Romonțianu, parochŭ în Turda 1 fl., Alexandru V. Balintŭ, parochŭ (St. Mărtinulŭ deșertŭ) 50 cr., Iosifŭ Vas. Balintŭ, parochŭ (Petridulŭ inf.) 50 cr., Simeonŭ Rusŭ, parochŭ (Turŭ) 50 cr., Ioanŭ Popŭ, parochŭ (Mischiu) 30 cr. Suma 4 fl. 60 cr.

Lista Nr. 40. Colectante: Prea On. D. *Beniaminŭ Popŭ,* protopopŭ în M. Uióra 1 fl., Șiofronŭ Pădureanu, propriet. 1 fl Suma 2 fl.

Lista Nr. 44. Colectante: M. O. D. *Ioanŭ Hățeganŭ,* v.-protopopŭ în Dêrgea 1 fl. 10 cr., Alexandru Topanŭ, preotŭ (Cernucŭ) 1 fl., Stefanŭ Popŭ, preotŭ (Cecîchehata) 50 cr., Ioanŭ Popŭ, preotŭ (Cechișŭ) 40 cr., Ioanŭ Dreganŭ, preotŭ (Ciachi-Gârbău) 50 cr., Demetriu Zdrobă, preotŭ (Panticeu) 50 cr., Ladislau Popŭ, preotŭ (Popteleсŭ) 50 cr., Constantinŭ Bene, preotŭ (Rece-Cristurŭ) 50 cr., Iuliu Mihali, preotŭ (Sotelecŭ) 50 cr., Alesiu Coste, preotŭ (Tihău) 50 cr., Ioanŭ Nassa, preotŭ (Trestia) 50 cr., Artemiu Codarceă, preotŭ (Ascileu) 50 cr. Suma 7 fl.

Lista Nr. 49. Colectante: M. O. D. *Ioanŭ Laslo,* v.-protopopŭ în Zlatna 1 fl., Nicolau Teodorescu, preotŭ (Feneșiu) 1 fl. Suma 2 fl.

Lista Nr. 19, din Brașovŭ. Colectante: Stim. D. *Gregoriu Maiorŭ,* colabor. la „Gazeta Transilvaniei« 1 fl. Biserica gr. or. din cetatea internă din Brașovŭ 4 fl., Ioanŭ Branŭ de Lemeni 3 fl., Maria Munteanŭ 1 fl., Iustinianŭ M. Grama 2 fl., Simeonŭ Damianŭ, advocatŭ 1 fl., Ioanŭ Bratŭ 1 fl., Victorŭ Popescu 1 fl.. George Măzgăreanŭ 20 cr., Ioanŭ George Ioanŭ 1 fl., A. Onaciŭ 1 fl., Nicolau N. Bidu 1 fl., Andreiu Popoviu, 2 fl., Dumitru Lupanŭ 50 cr., A. G. Eremia 1 fl., I. I. Burduloiu 1 fl., Ladislau Popa 1 fl., Ioanŭ M. Burbea 50 cr., M. M. 1 fl., Strevoiu 1 fl., Vasile L. Popoviciu, mĕsarŭ 1 fl., Demetriu de Lemeni, amploiatŭ de statŭ în pensiune 1 fl., N. N, 1 fl.. Ioanŭ A. Navrea 1 fl., Andreiu Lupanŭ 30 cr. Unŭ necunoscutŭ 1 fl. Suma 30 fl. 50 cr.

Din România:

Lista Nr. 36. D-na *Elena Groza* (Romanŭ) 20 lei în hârtiă.

Lista Nr. 37. Colectante: D-lŭ *C. Davidescu* (Bacău) 5 lei, I. M. 2·50 lei, C. S. 2·50 lei, I. Boroj 2·50 lei, T. Zlg. 1 leu, Ravia 2·50 lei, G. Mun 1 leu. D. Cereșianŭ 2·50 lei, I. Greculescu 2·50 lei, I. C. Cristea 10 lei, R. Baiulescu 5 lei, X 2 lei, N. Șerbănescu 4·50 lei. Danielŭ 5 lei, I Popasu 5 lei. Suma 73 lei 50 banĭ.

Lista Nr. 21. Colectante: D. *Ioanŭ Popŭ,* proprietarŭ în Craiova 2 fl., Samoilŭ Spineanŭ (Strahaia) 1 fl., Nicolau Folea 1 fl., Mihailŭ Strajanŭ prof. 1 fl., Simeon Mihalescu prof. 1 fl., Ioanŭ Faurŭ prof. 1 fl., Tulliu Chețianŭ 1 fl. Suma 8 fl.

III. Bilanțŭ.

Venitulŭ totalŭ alŭ balului	364 fl. 50 cr.	v. a. 73 lei 50 b.
Spesele	85 fl. 58 cr.	
Venitulŭ curatŭ	278 fl. 72 cr.	73 lei 50 b.

In numele tinerimei ajutate venimŭ a repeți sincera și căldurósa nóstră mulțămită publicului binevoitorŭ pentru activulŭ concursŭ, ce l'a arĕtatŭ și în anulŭ acesta față cu acéstă instituțiune atâtŭ de salutară.

Aronŭ Deacŭ, m. p. prof. și preș. alŭ balului,

Nicolau Popescu, m. p. prof. și cassarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 25 Iunie. — Impĕratulŭ a făcutŭ o preumblare cu trăsura.

S'a publicatŭ unŭ decretŭ împĕrătescŭ privitorŭ la facerea unui împrumutŭ cu $3^1/_2$ procente în sumă totală de 238,004,970 mărcĭ pentru acoperirea cheltuelilorŭ nouei comisiunĭ vamale, a canalului Hamburg-Bremen-Marea ostică, a administrării armatei și marinei, și a rețelei căilorŭ ferate strategice.

CINCĬ-BISERICĬ, 25 Iunie. — Defraudantulŭ dela poșta din Viena, Zalewski a fostŭ arestatŭ în Sigetŭ.

Necrologŭ. — Alexandrina P. Robescu, Sofia I. Ciurea fiice, C. C. Datculescu fiiu, Grigore Plastara, Dumitru Plastara frațĭ, Sevastia Iarca soră, P. F. Robescu, I. G. Ciurea ginerĭ, Alecu Iarca cumnatŭ, Maria Plastara cumnată, Sofia Cerchezŭ, Irina Suciu, Pavelŭ, Alexandru, Elena, Alexandrina, Constantinŭ, Sofia, Maria, Maria, Elena, Gheorghe, nepóte și nepoțĭ, au durerea a vĕ vesti perderia mumei, sorei, sócrei, cumnatei și bunei lorŭ *Sofia C. Datculescu,* încetată din viéță în etate de 59 anĭ, la 9 Iuniu a. c. órele $4^1/_2$ p. m. Serviciulŭ funebru s'a făcutŭ la biserica »Bagdadŭ«. Cortegiulŭ a pornitŭ în 10 Iuniu v., órele 3 p. m. dela casa repausatei. Inmormêntarea s'a făcutŭ la cimiterŭ în Rîmniculŭ-Săratŭ.

Fie-i țĕrîna ușóră!

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 24 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 —	Bonurĭ croato-slavone	104 50
Rentă de hărtiă 5%	87.95	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 80	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50	Renta de hărtiă austriacă	81 15
		Renta de arg. austr.	82.35
		Renta de aurŭ austr.	112 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60	Losurile din 1860	137.75
		Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Bonurĭ rurale ungare	104.60	Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60	Act. băncei de creditŭ austr.	283.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
		Napoleon-d'orĭ	10.03
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Mărcĭ 100 împ. germ.	62.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Londra 10 Livres sterlinge	126 30

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
» convert. (6%)	87½	88—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106½	107—
» „ „ (5%)	91¼	92—
» » urban (7%)	104—	104¾
» » » (6%)	96¼	97—
» » » (5%)	88—	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.90	15.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 25 Iuniu st. n. 1887

Bancnote româneścĭ	Cump.	8 63	Vênd.	8.66
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9 97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.36
Imperialĭ	»	10.33	»	10.36
Galbenĭ	»	5.89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	100.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Din Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
Predealŭ (	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
Braşovŭ (	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
Sighişóra (	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11.34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clusiu (	5.21	—	5 56	
Clusiu (	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Venţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
Oradia-mare (	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
Viena (	—	8.00	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gĭrbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clusiu (	—	10.31	—	6.38	—
Clusiu (	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
Cucerdea (	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mică	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
Braşovŭ (	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
Predealŭ (	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
Szolnok (	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
Szolnok (	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6 40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ